

Zelenskyj a Pandora Papers: císař je nahý

8. 10. 2021, 4:17

Alexandra Malachovská, Právo

Pod palbou opozice, ale také svých někdejších spojenců se ocitl ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj, na jehož aktivity v daňových rájích ukázaly materiály z projektu Pandora Papers. Nejenže se ocitl mezi více než stovkou politiků, kteří se ve své zemi snažili vyhnout placení daní, ale stal se údajně jedním z hlavních aktérů, na které kauza cílila.

„Může to vážně ovlivnit taktiku jednání a koordinaci spolupráce mezi Spojenými státy a Ukrajinou. Řečeno diplomaticky: je to špatné znamení,“ komentovala zveřejnění materiálů politoložka Iryna Serovová v televizi 5 kanal.

Ačkoli výsledky vyšetřování, na nichž se podílela i ukrajinská investigativní skupina Slidstvo.info, nepřinesly bombastická odhalení, prezidentova reputace jako „skromného a poctivého“ bojovníka s korupcí, která bývalého oblíbeného komika dostala k moci, se hroutí.

Europoslanci zkriticizovali členské státy za nečinnost vůči daňovým rájům

Zahraniční

První oběť

Za „oběť“ padl Dmytro Razumkov, kterého parlament ovládaný jeho bývalými parťáky ve čtvrtek zbavil funkce předsedy. Nejvyšší rada dirigovaná prezidentovými spojenci mu nejprve na dva dny činnost „pozastavila“ a ve čtvrtek jej většinou 284 hlasů sesadila. Prezidentovi a jeho spojencům v rozlučkovém projevu vytkl, že se vzdalují zásadám, se kterými Zelenskyj přišel k moci a kterým „všichni uvěřili“.

Daňové ráje se podle něj staly součástí vládnoucího systému, ačkoli veřejně razili zásadu, že „offshory jsou hanba“. Podle dokumentů Pandora Papers se Zelenskyj nejen „paktoval“ s oligarchou Ihorem Kolomojským, který kvůli praní špinavých peněz čelí sankcím USA, ale pravděpodobně dosud těží z prostředků, které mu miliardář posílá do offshorových firem.

Získané prostředky spolu s partou kolem zábavního Studia Kvartál 95 ukládali údajně mimo jiné do luxusních nemovitostí v prestižní londýnské čtvrti. Čtvrtinu aktiv z hlavní firmy přitom těsně před zvolením do prezidentské funkce Zelenskij předal příteli a partnerovi v byznysu Serhiji Šefirovi, kterého pak jmenoval hlavním poradcem v prezidentském úřadu. Ten nyní tvrdí, že se tak podnikatelé snažili ochránit byznys před tehdejším zkorumovaným režimem.

Ještě před oficiální publikací materiálů Panama Papers v britských a dalších médiích uspořádala agentura Slidstvo.info v Kyjevě promítání filmu nazvaného Offshor 95 s narážkou na název Zelenského studia. Premiére v budově kyjevské opery se prý úřady snažily zamezit s tím, že nejde proud. Promítání pak vyvolalo značný zájem a následně jej na síti YouTube vidělo přes 1,2 milionu uživatelů. Zelenskij film dosud nekomentoval.

Kdo tahá za nitky?

Právě tajné účty v daňových rájích přitom vytýkal předchůdci Petru Porošenkovi, který své majetky také „schovával“ v daňových rájích. Ve volbách to Zelenskému vyneslo podporu 73 procent voličů, avšak nyní se ukázalo, že v době, kdy svého soupeře pranýřoval, vládl „offshorové říši“ založené už v roce 2012.

Ačkoli po zvolení prezidentem se podílu vzdal, výhody prý nadále měla firma Film Heritage, registrována na Zelenského manželku v Belize. I když se analytici shodují, že „offshory na Ukrajině nikoho nepřekvapí“ a že jde o obvyklou praxi pro tamní politiky, kauza by mohla zhatit Zelenského ambice na další prezidentský mandát.

Současné tažení proti Zelenskému má prý za cíl oslabit jeho podporu v zahraničí. „Je to součást velké informační kampaně, kterou podněcuji západní partneri. Znamená to, že jej už (Zelenského) nevnímají jako dlouhodobou politickou postavu,“ soudí ukrajinský politolog Ruslan Bortnyk.